

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีพันธกิจในการผลิตบุคลากรทางสาธารณสุข เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในระบบบริการสุขภาพเป็นการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบสุขภาพและนโยบายด้านสุขภาพ ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเภสัชกรรมมีความสำคัญต่องานด้านเภสัชกรรมและเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนงานเภสัชกรรมเนื่องจากมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการบริการผู้ป่วยด้านยาและเวชภัณฑ์ ต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวกับวิทยาการสมัยใหม่ วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การสาธารณสุขแบบองค์รวม การปฏิบัติการเภสัชกรรมเพื่อสนับสนุนการใช้ยาและเวชภัณฑ์แก่ประชาชน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางจัดการบริการด้านสาธารณสุขทุกระดับให้สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ ชุมชน สังคม สร้างชุมชนพึ่งตนเองด้านสุขภาพ (เครือข่ายสถาบันวิชาการสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนก, 2550: 3-4) ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเภสัชกรรมต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะในด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อปฏิบัติงานด้านเภสัชกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์(เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2545 มีจำนวนหน่วยกิต 77 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร 2 ปีการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และ 1 ภาคการศึกษาฤดูร้อน การศึกษาภาคปกติ ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ การศึกษาภาคฤดูร้อนใช้เวลาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ และมีโครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมวดวิชาชีพเทคนิคเภสัชกรรม และหมวดวิชาเลือก ระยะเวลาการศึกษาในวิทยาลัย ภาคฤดูร้อน และภาคทดลอง คือ ขณะศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้ง 2 ภาคการศึกษา และขณะศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 และระยะเวลาการศึกษานอกวิทยาลัยในการฝึกปฏิบัติงานภาคสนามในสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ คือ ขณะศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาคฤดูร้อน ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลชุมชน และขณะศึกษาชั้นปีที่

2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ก่อนสำเร็จการศึกษา มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ณ ศูนย์สุขภาพชุมชน และโรงพยาบาลทั่วไปหรือโรงพยาบาลจังหวัด (เครือข่ายสถาบันวิชาการสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนก, 2545: 6-10) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ก่อนสำเร็จการศึกษาจะต้องมีการประเมินสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพโดยการสอบวัดความรู้รอบรู้ด้วยข้อสอบมาตรฐานจากสถาบันพระบรมราชชนกเฉพาะหมวดวิชาชีพ นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สถาบันพระบรมราชชนกกำหนดให้วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรแต่ละแห่งจัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะให้นักศึกษาและทำการสอบซ่อมเสริมอีกครั้ง การประเมินสมรรถนะเฉพาะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพโดยการสอบวัดความรู้รอบรู้ของนักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาพบว่ายังไม่ครอบคลุมในการประเมินสมรรถนะด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็น ทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และคุณลักษณะของนักศึกษา

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 โดยเริ่มใช้หลักสูตรสำหรับจัดการศึกษา ในปีการศึกษา 2550 มีจำนวนหน่วยกิต 86 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร 2 ปีการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ และ 1 ภาคการศึกษาฤดูร้อน การศึกษาภาคปกติ ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ การศึกษาภาคฤดูร้อนใช้เวลาไม่น้อยกว่า 9 สัปดาห์ และมีโครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ระยะเวลาการศึกษาในวิทยาลัย ภาคฤดูร้อน และภาคทดลอง คือ ขณะศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้ง 2 ภาค การศึกษา และขณะศึกษาชั้นปีที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 1 และระยะเวลาการศึกษานอกวิทยาลัยในการจัดทำโครงการ และฝึกปฏิบัติงานภาคสนามในสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ คือ ขณะศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาคฤดูร้อน รายวิชาโครงการพัฒนาด้านเภสัชกรรมในชุมชน ณ ศูนย์สุขภาพชุมชน และในแหล่งชุมชน และขณะเรียนในชั้นปีที่ 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ก่อนสำเร็จการศึกษา มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ณ โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลจังหวัด จากการศึกษาหลักสูตรพบว่ามีการกำหนดสมรรถนะของนักศึกษา โดยกำหนดเป็นสมรรถนะชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 และได้กำหนดคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 6 ประการ คือ 1) ใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพเทคนิคเภสัชกรรม ในการให้บริการแก่สังคมตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ในเรื่องปฏิบัติการเทคนิคเภสัชกรรมเบื้องต้นในการสนับสนุนการบริการเภสัชกรรมในสถานบริการและชุมชนตามแนวทางการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และให้ความรู้และสนับสนุนแก่ประชาชนในการใช้ยาและเวชภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ 2) จัดการปัญหาสุขภาพอนามัยในขอบเขตวิชาชีพของตนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กร

ท้องถิ่น ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง บนพื้นฐานการคิดอย่างเป็นระบบ ตลอดจนใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค 3) พัฒนาทัศนคติและลักษณะนิสัยที่มุ่งมั่นต่อการพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบด้านบริการสาธารณสุขแบบองค์รวม เอาใจใส่สุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงด้วยเมตตาธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านสุขภาพ 4) มีการใฝ่รู้ตลอดชีวิต ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม 5) มีความสามารถเชิงสากลในด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) สามารถทำงานเป็นทีม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (เครือข่ายสถาบันวิชาการสาธารณสุข สถาบันพระบรมราชชนก, 2550: 4-11) ซึ่งพบว่าการกำหนดสมรรถนะของหลักสูตรยังขาด ตัวชี้วัดสมรรถนะและเกณฑ์การประเมิน รวมทั้งวิธีการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตได้ เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่สังคม ชุมชน และหน่วยงานคาดหวัง ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคคล ที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์(เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 เอกสารและงานวิจัยโดยแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำงาน กลุ่มที่ 1 สมรรถนะหลัก คือ 1) สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา 2) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเอื้ออาทร ความมีระเบียบวินัย การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีจิตสาธารณะ กลุ่มที่ 2 สมรรถนะประจำงาน คือ 1) สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ ความรู้ในงานผลิตยา และความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข 2) สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย งานบริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และงานด้านเภสัชกรรมในชุมชน

การพัฒนาสมรรถนะ คือ กระบวนการเสริมสร้างให้บุคคลมีสมรรถนะตามที่กำหนด โดยที่กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ เกิดขึ้นจากความจำเป็นในการพัฒนา มีการระบุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา เลือกรูปแบบการพัฒนา สร้างบรรยากาศของการพัฒนา การออกแบบระบบการวัดและประเมินผลการพัฒนา หลังจากนั้นจึงดำเนินการพัฒนาตามวิธีการที่กำหนดไว้และมีการประเมินผลสมรรถนะที่พัฒนา

การประเมินเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการศึกษาความจริงในด้านคุณค่า หรือ การตีค่าของสิ่งใดๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด มีความจำเป็นเพราะเป็นกระบวนการศึกษาสิ่ง ต่างๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ประเมินและเพื่อ ตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547:7-11) รูปแบบประเมินมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบของไพรวีส (Provus, 1972) สเตค (Stake, 1967) สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) เคิร์ก แพททริก (Kirkpatrick, 1978) สกริฟเวน (Scriven, 1967) และการประเมินเชิงระบบ สำหรับการ ประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ต้องใช้กระบวนการประเมิน คุณลักษณะ ความสามารถเชิงพฤติกรรมในการนำความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน รวมทั้งทัศนคติของ นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร หรือ บทบาทหน้าที่เพื่อไปปฏิบัติงาน ซึ่งการประเมินต้องกระทำโดยบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนด การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ ควรทำเป็นกิจกรรมหนึ่งในขั้นตอน การจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลจากการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จะช่วย ให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา ซึ่งถือเป็นการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) นอกจากนี้การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ยังมีข้อดี คือ ผู้มีส่วนร่วม ในการประเมินเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาที่ถูกประเมิน จึงมีความเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของ นักศึกษาเป็นอย่างดี ดังนั้นหากดำเนินการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์อย่างถูกต้องเหมาะสม และนำมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงย่อมส่งผลดีต่อนักศึกษา สำหรับการประเมินสมรรถนะที่พึง ประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ได้นำรูปแบบประเมินทั่วไปที่กล่าวไว้ข้างต้นมา ประยุกต์ใช้ เนื่องจากรูปแบบประเมินดังกล่าว มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายของการ ประเมิน และวิธีการประเมินที่จะใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการ ประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) การติดตามผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) การสอบถามความพึง พอใจผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) การศึกษาคุณลักษณะของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมที่ต้องการของสังคมในยุคปฏิรูประบบสุขภาพ และจากการพิจารณาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตร กรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 พบว่ามีการกำหนดสมรรถนะรายชั้นปี แต่ไม่มีหลักฐานแสดงให้เห็นถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน และในส่วนของวิธีการพัฒนาสมรรถนะ

ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกมีวิธีการที่ยังไม่ชัดเจน ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์เกษตรในวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จึงมีความสนใจทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อนำไปใช้ประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม และได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทั้ง 7 แห่งให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. คำถามการวิจัย

- 2.1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เป็นอย่างไร
- 2.2 รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีลักษณะอย่างไร
- 2.3 รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
- 3.2 เพื่อพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
- 3.3 เพื่อประเมินรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
คือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำงาน

4.1.1 สมรรถนะหลัก ได้แก่

- 1) สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
 - (1) การสื่อสาร
 - (2) การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ
 - (3) การบริการที่ดี
 - (4) การทำงานเป็นทีม
 - (5) การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา
- 2) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย
 - (1) ความซื่อสัตย์
 - (2) ความรับผิดชอบ
 - (3) ความเอื้ออาทร
 - (4) ความมีระเบียบวินัย
 - (5) การมีมนุษยสัมพันธ์
 - (6) การมีจิตสาธารณะ

4.1.2 สมรรถนะประจำงาน ได้แก่

- 1) สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย
 - (1) ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม
 - (2) ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์
 - (3) ความรู้ในงานผลิตยา
 - (4) ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข
- 2) สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย
 - (1) งานบริการเภสัชกรรม
 - (2) งานบริหารเวชภัณฑ์
 - (3) งานผลิตยา
 - (4) งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข
 - (5) งานด้านเภสัชกรรมในชุมชน

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

4.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรมและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 8 คน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 7 คน

4.2.2 ผู้รับบริการ จำนวน 217 คน จากผู้รับบริการซึ่งมีจำนวนเฉลี่ย 500 คนต่อ 1 วัน ต่อ 1 โรงพยาบาล (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2551) ทำการเลือกแบบเจาะจงจากผู้รับบริการของโรงพยาบาลแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 7 แห่ง คือ จังหวัดขอนแก่น ชลบุรี ตรัง ยะลา พัทลุง สุพรรณบุรี และอุบลราชธานี มีคุณลักษณะ ดังนี้ เป็นผู้รับบริการที่นักศึกษาได้ให้คำแนะนำการใช้ยา และการปฏิบัติตนภายใต้การดูแลของอาจารย์พี่เลี้ยง

4.2.3 เกษตรประจำโรงพยาบาล จำนวน 169 คน จากประชากรจำนวน 298 คน ทำการเลือกแบบเจาะจงจากโรงพยาบาลแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 7 แห่ง

4.2.4 เกษตรประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 35 คน ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 7 แห่ง ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

4.2.5 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 86 คน จากประชากร จำนวน 112 คน ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรทั้ง 7 แห่ง สำหรับผู้รับบริการ เกษตรประจำโรงพยาบาล และผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

4.2.6 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะ และตัวชี้วัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้ง 7 แห่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 7 คน อาจารย์เกษตร จำนวน 59 คน ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

4.2.7 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้ง 7 แห่ง คือ หัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม จำนวน 7 คน ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

4.2.8 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมิน และคู่มือการใช้รูปแบบประเมิน จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ดังนั้นเป็นทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม จำนวน 5 คน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1 คน โดยไม่ซ้ำกับผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน

4.2.9 ผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบประเมินไปใช้จริง
 ผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบประเมินไปใช้จริงของวิทยาลัยการ
 สาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา ได้แก่ อาจารย์เกษตรกรรม จำนวน 6 คน อาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 21 คน
 และนักศึกษาหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม จำนวน 45 คน โดยทำการศึกษาทั้งกับประชากรทั้งหมด

4.2.10 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินรูปแบบการประเมิน
ตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน จำนวน 3 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้าน
 การวัดและประเมินผลการศึกษา

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.3.1 องค์ประกอบภายในรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของ
 นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

4.3.2 คุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิค
 เกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

5. นิยามศัพท์

5.1 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร หมายถึง วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัด
 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 7 แห่งทั่วประเทศไทย คือ วิทยาลัยการ
 สาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น ชลบุรี ตรัง ยะลา พิษณุโลก สุพรรณบุรี และอุบลราชธานี

5.2 นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม หมายถึง นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้
 ระยะเวลาเรียนจำนวน 2 ปี

5.3 ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคเกษตรกรรม หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงาน
 เกษตรกรรมมีบทบาทหน้าที่ในระดับปฏิบัติการทางวิชาชีพเกษตรกรรมภายใต้การดูแลและกำกับ
 โดยเกษตร

5.4 อาจารย์เกสักร หมายถึง เกสักรที่ปฏิบัติงานประจำ ณ วิทยาลัยการ
สาธณสุขสัรณรและทำหน้าที่สอน หรือเป็นที่ปรกษาของนักรศึกษาหลักรสุตรเทคนักรเกสักรร

5.5 อาจารย์พ่เล้ง หมายถึง เกสักร หรือบุคลากรด้านสาธณสุขที่ทำหน้าที่ให้
ความรู้ คูแ่ เป็นที่ปรกษาแก่นักรศึกษาหลักรสุตรเทคนักรเกสักรรขณะฝักรปรกบ้งงานภาคสนามหรือ
ในชุมชน

5.6 สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะส่วนบุคคลและทักษะที่
จำเป็นในการทำงานของผู้ปรกบ้งงานเทคนักรเกสักรรให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานได้ตาม
เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า

5.7 สมรรถนะที่พ้งประสงคร หมายถึง คุณลักษณะเช้งพฤตกรรรมที่สักรคม ชุมชน
คาดหว้งต่อผู้ปรกบ้งงานเทคนักรเกสักรรประกอบด้วย สมรรถนะหลักร และสมรรถนะประจำงาน

5.8 สมรรถนะหลักร ก่อ คุณลักษณะเช้งพฤตกรรรมของนักรศึกษาที่ กำหนดช้้นเพื่อหล่อ
หลอมค่านัยมและพฤตกรรรมที่พ้งประสงคร่วมกัน ประกอบด้วย สมรรถนะ 2 ด้าน ก่อ

5.8.1 สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปรกบ้งงาน ประกอบด้วย

- 1) การส่อสาร
- 2) การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ
- 3) การปรกรการที่ดี
- 4) การทำงานเป็นทีม
- 5) การครดวเคราะห้แก้ปัญหา

5.8.2 สมรรถนะด้านคุณธรรม จรยธรรม ประกอบด้วย

- 1) ความซ่อสัตย์
- 2) ความรบัผดชอบ
- 3) ความเอ่ออาทร
- 4) ความมีระเบียบวินัย
- 5) การมีมนุษยสัมพันธ์
- 6) การมีจตสาธณระ

5.9 สมรรถนะประจำงาน ก่อ คุณลักษณะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละงาน เพื่อ
สนับสนุนให้นักรศึกษาเทคนักรเกสักรรสามารถปรกบ้งปรกรการจกในหน้าที่ได้ช้้งช้้น ประกอบด้วย
สมรรถนะ 2 ด้าน ก่อ

5.9.1 สมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางวษาศัพ ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ในงานปรกรการเกสักรร

- 2) ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์
- 3) ความรู้ในงานผลิตยา
- 4) ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข

5.9.2 สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

- 1) งานบริการเภสัชกรรม
- 2) งานบริหารเวชภัณฑ์
- 3) งานผลิตยา
- 4) งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข
- 5) งานพัฒนาด้านเภสัชกรรมในชุมชน

5.10 รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม

หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม ประกอบด้วย เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

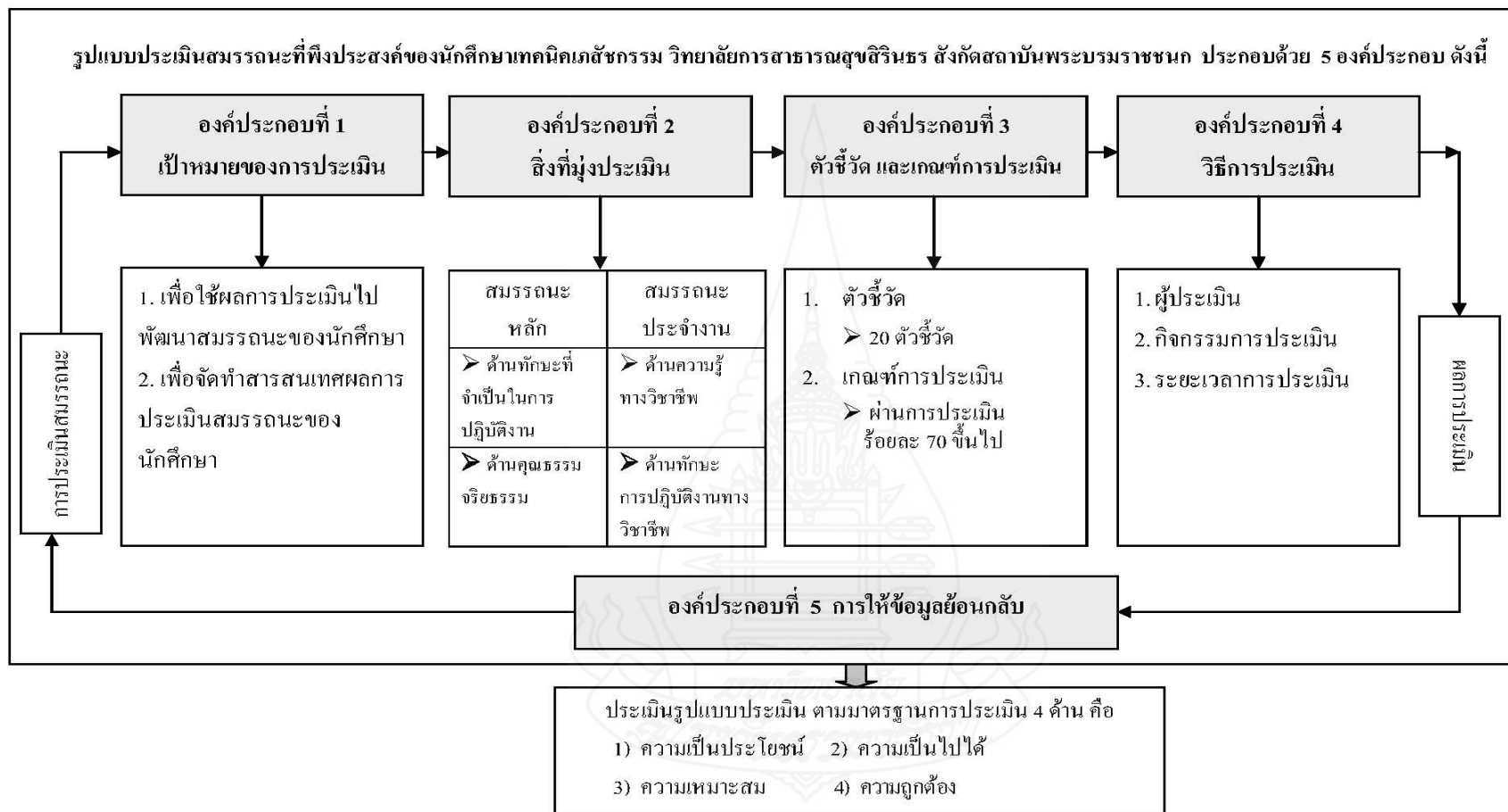
5.11 การพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม

หมายถึง การสร้างรูปแบบโดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) การสำรวจและสังเคราะห์รูปแบบ 2) การออกแบบรูปแบบที่มีองค์ประกอบของรูปแบบประเมินด้านต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม 3) การทดสอบรูปแบบโดยนำรูปแบบประเมินไปใช้ในสถานการณ์จริง และ 4) การประเมินรูปแบบประเมิน

5.12 การประเมินรูปแบบประเมิน

หมายถึง ทำการประเมินรูปแบบประเมิน ที่พัฒนาขึ้น โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้รู้รูปแบบ และประเมินรูปแบบโดยการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบ

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม
วิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

จากภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาขารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน 4) วิธีการประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายของการประเมิน ประกอบด้วย

1. เพื่อใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา
2. เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย

1. สมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษาที่กำหนดขึ้นเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วย สมรรถนะ 2 ด้าน คือ
 - 1.1 สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. สมรรถนะประจำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละงาน เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย สมรรถนะ 2 ด้าน คือ

- 2.1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ
- 2.2 สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

1. ตัวชี้วัด มีตัวชี้วัดทั้งหมด จำนวน 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะสิ่งที่มีประเมินได้ดังนี้ ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด และ ด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด
2. เกณฑ์การประเมิน หมายถึง ระดับที่ถือว่าสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 70 ขึ้นไป

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการประเมิน ประกอบด้วย

1. ผู้ประเมิน
2. กิจกรรมการประเมิน
3. ระยะเวลาการประเมิน

รายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประเมิน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 อาจารย์เกษักร
 - 1.2 อาจารย์พี่เลี้ยง
 - 1.3 เพื่อนนักศึกษา
2. กิจกรรมการประเมิน ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้
 - 2.1 วางแผนการประเมิน
 - 2.2 ดำเนินการประเมิน
 - 2.3 วิเคราะห์ และสรุปผลการประเมิน
 - 2.4 นำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะ
3. ระยะเวลาการประเมิน ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้
 - 3.1 ประเมินประจำภาคการศึกษา
 - 3.2 ประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย

1. รายงานผลการประเมินให้นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องรับทราบ
2. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้สมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
- 7.2 ได้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
- 7.3 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมให้มีประสิทธิภาพต่อไป